

No: 2016/8**Tarih:** 01.01.2016

Konu: 25.12.2015 tarih ve 29573 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 290 Seri No’lu Gelir Vergisi Genel Tebliği’nde; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82, 86 ve 103 üncü maddelerinde yer alan ve yeniden değerlendirme oranında artırılan maktu had ve tutarlar ile 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen bir kısım menkul kıymetlerden 2015 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iradının beyanında dikkate alınacak indirim oranı uygulamasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Özet: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82, 86 ve 103 üncü maddelerinde yer alan ve yeniden değerlendirme oranında artırılan maktu had ve tutarlar ile 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen bir kısım menkul kıymetlerden 2015 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iradının beyanında dikkate alınacak indirim oranı uygulamasına ilişkin açıklamalar bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

Gelir Vergisi Kanununun 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82, 86 ve 103 üncü maddelerinde yer alıp, 2015 yılında uygulanan had ve tutarların 2015 yılı için yeniden değerlendirme oranının % 5,58(beş virgül elli sekiz) oranında arttırılması suretiyle belirlenen ve 2016 takvim yılında uygulanacak olan had ve tutarlardan bazıları aşağıda yer almaktadır.

- ✓ Gayrimenkul Sermaye İratlarında Uygulanan İstisna Tutarı 3.800 TL olarak tespit edilmiştir.
- ✓ Hizmet erbabına yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlere ilişkin istisna tutarı, 2016 takvim yılında uygulanmak üzere 13,70 TL olarak tespit edilmiştir.
- ✓ Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinin (2) numaralı bendinde yer alan yıllık kira bedeli toplamı, 2016 takvim yılında uygulanmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde 6.300 TL, diğer yerlerde 4.200 TL olarak uygulanacaktır.
- ✓ Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinde yer alan engellilik indirimi tutarları, 2016 takvim yılında uygulanmak üzere; birinci derece engelliler için 900 TL, ikinci derece engelliler için 460 TL, üçüncü derece engelliler için 210 TL olarak tespit edilmiştir.
- ✓ Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinde yer alan değer artışı kazançlarına ilişkin istisna tutarı, 2016 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere 11.000 TL olarak tespit edilmiştir.
- ✓ 2015 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından, 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan ve Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler indirim oranı uygulanmak suretiyle beyan edilecektir. 2015 yılı için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranı % 5,58’dir. Bu dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik

ortalama faiz oranı ise % 9,24'tür.

- ✓ Döviz, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında indirim oranı uygulanmayacaktır.
- ✓ Ayrıca, ticari işletmelere dahil kazanç ve iratlar için indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.
- ✓ Diğer taraftan, geçici 67 nci maddenin (4) numaralı fıkrası uyarınca, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından 1/1/2006 tarihinden itibaren ödemeyi yapanlarca % 15 oranında vergi tevkifatı yapılmakta olup, bu gelirlerin beyanı ve bu gelirlere indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

1. Yeniden Değerleme Oranında Artırılan Had ve Tutarlar

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 123 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasında, Kanunun 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82 ve 86 ncı maddelerinde yer alan maktu had ve tutarların, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanacağı, bu şekilde hesaplanan maktu had ve tutarların % 5'ini aşmayan kesirlerinin dikkate alınmayacağı, Bakanlar Kurulunun, bu surette tespit edilen had ve tutarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye yetkili olduğu hükmü yer almaktadır. Aynı maddenin (3) numaralı fıkrasında da 103 üncü maddede yer alan vergi tarifesinin gelir dilimi tutarları hakkında da yukarıdaki hükmün uygulanacağı öngörülmüştür.

. Bu hüküm göz önüne alınarak Gelir Vergisi Kanununun 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82, 86 ve 103 üncü maddelerinde yer alıp, 2015 yılında uygulanan had ve tutarların 10/11/2015 tarihli ve 29528 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 457) ile 2015 yılı için %5,58 (beş virgül elli sekiz) olarak tespit edilen yeniden değerlendirme oranında arttırılması suretiyle belirlenen ve 2016 takvim yılında uygulanacak olan had ve tutarlar aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

1.1. Gayrimenkul Sermaye İratlarında Uygulanan İstisna Tutarı

Gelir Vergisi Kanununun 21 inci maddesinde yer alan mesken kira gelirleri için uygulanan istisna tutarı, 2016 takvim yılında elde edilen kira gelirleri için 3.800 TL olarak tespit edilmiştir.

1.2. Hizmet Erbabına İşyeri veya İşyerinin Müştemilatı Dışında Kalan Yerlerde Yemek Verilmek Suretiyle Sağlanan Menfaatlere İlişkin İstisna Tutarı

Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin 8 numaralı bendinde yer alan, işverenlerce işyeri veya işyerinin müştemilatı dışında kalan yerlerde hizmet erbabına yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlere ilişkin istisna tutarı, 2016 takvim yılında uygulanmak üzere 13,70 TL olarak tespit edilmiştir.

1.3. Engellilik İndirimi Tutarları

Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinde yer alan engellilik indirimi tutarları, 2016 takvim yılında uygulanmak üzere; birinci derece engelliler için 900 TL, ikinci derece engelliler için 460 TL, üçüncü derece engelliler için 210 TL olarak tespit edilmiştir.

1.4. Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartlarından Olan İşyeri Kira Bedeline İlişkin Tutar

Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinin (2) numaralı bendinde yer alan yıllık kira bedeli toplamı, 2016 takvim yılında uygulanmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde 6.300 TL, diğer yerlerde 4.200 TL olarak tespit edilmiştir.

1.5. Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartlarını Belirleyen Hadler

Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinde yer alan hadler, 2016 takvim yılında uygulanmak üzere;

- 1 numaralı bent için 88.000 TL ve 126.000 TL,
 - 2 numaralı bent için 42.000 TL,
 - 3 numaralı bent için 88.000 TL,
- olarak tespit edilmiştir.

1.6. Değer Artışı Kazançlarına İlişkin İstisna Tutarı

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinde yer alan değer artışı kazançlarına ilişkin istisna tutarı, 2016 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere 11.000 TL olarak tespit edilmiştir.

1.7. Arızı Kazançlara İlişkin İstisna Tutarı

Gelir Vergisi Kanununun 82 nci maddesinde yer alan arızı kazançlara ilişkin istisna tutarı, 2016 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere 24.000 TL olarak tespit edilmiştir.

1.8. Tevkifata ve İstisnaya Konu Olmayan Menkul ve Gayrimenkul Sermaye İratlarına İlişkin Beyanname Verme Sınırı

Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesinde yer alan tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarına ilişkin beyanname verme sınırı, 2016 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere 1.580 TL olarak tespit edilmiştir.

1.9. Gelir Vergisine Tabi Gelirlerin Vergilendirilmesinde Esas Alınan Tarife

Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife, 2016 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

12.600 TL'ye kadar	% 15
30.000 TL'nin 12.600 TL'si için 1.890 TL, fazlası	% 20
69.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.370 TL, (ücret gelirlerinde 110.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.370 TL), fazlası	% 27
69.000 TL'den fazlasının 69.000 TL'si için 15.900 TL, (ücret gelirlerinde 110.000 TL'den fazlasının 110.000 TL'si için 26.970 TL), fazlası	% 35

2. Basit Usulde Vergilendirmeye İlgili Hususlar

2.1. Kar Hadleri Emsallerine Göre Düşük Olarak Tespit Edilmiş Bulunan Emtia İçin Özel Hadler

Milli piyango bileti, akaryakıt, şeker ve bunlar gibi kar hadleri emsallerine göre düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için özel hadler belirleme yetkisi Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesi ile Maliye Bakanlığına verilmiştir. Bu yetki kullanılarak 2015 yılı için 30/12/2014 tarihli ve 29221 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 287) ile belirlenen tutarlar yeniden artırılmıştır.

Buna göre, anılan maddelerin ticaretini yapanların, 2016 takvim yılında da basit usulden yararlanabilmeleri için; alış, satış veya hasılatlarının 31/12/2015 tarihi itibarıyla aşağıda belirtilen hadleri aşmaması gerekmektedir.

Emtianın Cinsi	Büyükşehir Belediye Sınırları Dışında Kalan Yerlerde		Büyükşehir Belediye Sınırları İçinde Kalan Yerlerde	
	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)
Değerli Kağıt	137.000	158.000	179.000	200.000
Şeker – Çay	110.000	137.000	126.000	168.000
Milli Piy. Bileti, Hemen Kazan, Süper Toto vb.	110.000	137.000	126.000	168.000
İçki (Bira ve Şarap Hariç) - İspirto– Sigara–Tütün	110.000	137.000	126.000	168.000
Akaryakıt (LPG hariç)	158.000	168.000	200.000	230.000

Belirtilen bu malların alım satımı ile uğraşanlar hakkında, basit usulün özel şartları bakımından yukarıdaki hadler dikkate alınmak suretiyle, 136 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğindeki³ hesaplamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

2.2. Basit Usule Tabi Mükelleflerde Gün Sonunda Toplu Belge Düzenleme Uygulaması

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerle ilgili 215 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği⁴ ile getirilen, belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenlenmesine ilişkin uygulamanın, 31/12/2016 tarihine kadar devam etmesi Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden uygun görülmüştür.

3. 2015 Takvim Yılında Elde Edilen Bir Kısım Menkul Sermaye İradının Beyanında Dikkate Alınacak İndirim Oranı Uygulaması

Gelir Vergisi Kanununun 76 ncı maddesinin 5281 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan ikinci fıkrasında, Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5), (6), (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratlarına (döviz cinsinden açılan hesaplara ödenen faiz ve kâr payları, döviz, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilenler hariç) fıkrada belirtilen indirim oranının uygulanması suretiyle bulunacak kısmın, bu iratların beyanı sırasında indirim olarak dikkate alınacağı belirtilmişti.

Gelir Vergisi Kanununun indirim oranı uygulamasına yönelik 76 ncı maddesinin ikinci fıkrası 1/1/2006 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere 5281 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmakla birlikte, anılan Kanunun geçici 67 nci maddesinin (9) numaralı fıkrası hükmü gereğince 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen her nevi tahvil ve Hazine bonolarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde 31/12/2005 tarihinde yürürlükte olan hükümler esas alınacağından, indirim oranı uygulaması ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasında yarar görülmüştür.

İndirim oranı; Vergi Usul Kanununa göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının, aynı dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranına bölünmesi suretiyle tespit edilmektedir.

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre 2015 yılı için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranı % 5,58'dir. Bu dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranı ise % 9,24'tür.

Buna göre, 2015 yılında elde edilen bir kısım menkul sermaye iradının beyanında uygulanacak indirim oranı $(\%5,58/\%9,24=)$ %60,39 olmaktadır. Bu kapsamda, 2015 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından, 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan ve Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler indirim oranı uygulanmak suretiyle beyan edilecektir.

Dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında indirim oranı uygulanmayacaktır.

Ayrıca, ticari işletmelere dahil kazanç ve iratlar için indirim oranı uygulanması söz konusu değildir. Diğer taraftan, geçici 67 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından 1/1/2006 tarihinden itibaren ödemeyi yapanlarca vergi tevkifatı yapılmakta olup, bu gelirlerin beyanı ve bu gelirlere indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.